
فهرست

پیشگفتار/۵

فصل ۱. مفهوم آینده پژوهی/۹

۱. تعریف آینده پژوهی/۱۰

۲. ویژگی‌های آینده پژوهی/۲۰

فصل ۲. مفاهیم و اصطلاحات آینده پژوهی/۲۵

۱. آینده‌نگری/۲۵

۲. پیشگویی/۲۶

۳. پیش‌بینی (پیش‌نگری)/۲۷

۴. پس‌بینی/۳۵

۵. چشم‌انداز/۳۶

فصل ۳. رویکردها و گونه‌های آینده پژوهی/۴۱

۱. آینده پژوهی اکتشافی یا پیش‌بینانه/۴۱

۲. آینده پژوهی عامه‌پسند/۴۴

۳. آینده پژوهی هنجاری/۴۷

۴. آینده پژوهی انتقادی/۴۹

فصل ۴. مبانی فکری و پیش‌فرض‌های آینده‌پژوهی/۵۳

۱. امکان پژوهش و شناخت درباره آینده وجود دارد/۵۴
۲. امکان تغییر و خلق آینده وجود دارد/۵۶
۳. نظم و یکپارچگی در عالم هستی وجود دارد/۵۸

فصل ۵. اهداف آینده‌پژوهی/۶۱

۱. بهبود زندگی بشر و توجه به رفاه نسل آینده/۶۱
۲. آمادگی برای رویارویی با آینده محتمل/۶۲
۳. خلق آینده مطلوب/۶۳
۴. شناخت دقیق زمان حال/۶۶
۵. گسترش فرهنگ آینده‌نگری در بین مردم/۶۷

فصل ۶. مروری بر تکنیک‌های آینده‌پژوهی/۶۹

۱. مصاحبه با خبرگان/۷۰
۲. توفان فکری/۷۰
۳. شناسایی و تحلیل روند/۷۱
۴. سناریونگاری/۷۲
۵. دلفی/۷۴
۶. پویش محیطی/۷۶
۷. پیش‌بینی هنجاری/۷۸

پیوست: نگاهی اجمالی به آینده‌پژوهی دینی/۸۱

۱. آینده‌پژوهی از دیدگاه قرآن کریم/۸۲
۲. آینده‌پژوهی از دیدگاه رسول گرامی اسلام (ص)/۸۸
۳. آینده‌پژوهی از دیدگاه حضرت علی (ع)/۹۰
۴. آینده‌پژوهی از دیدگاه سایر ائمه معصومین (ع)/۹۲
۵. جمع‌بندی و نتیجه‌گیری/۹۴